

„Самотата и чувството, че си нежелан, това е най-голямата бедност.“

Майка Тереза

Как искам да съм щъркел. И да зная, че освен път напред, ще има и път назад, към Родината.

Искам това да е едно пътуване за удоволствие. Пътуване от любопитство. Пътуване, а не бягство.

Точно така го замислихме преди година. Чакахме батко да навърши осемнадесет, а аз да започна да уча в гимназия, за да потеглим на ваканция в Европа - по пътя на щъркелите. Не се чудете, че зная много за тях и така често ги споменавам. Татко е орнитолог и проследява техния ежегоден път между Сирия и Европа. Така че той щеше да начертава маршрута ни, а мама да се погрижи за културно-историческата програма. Все пак тя е сред водещите специалисти в музея на Дамаск.

Но както често мама казва: „Човек предполага, а Бог разполага.“ И не ме питайте „Кой Бог?“, защото не зная кой от боговете отвърна лице от нас - сирийците. Някои казват, че Аллах ни е изоставил, други - че е Господ. Не зная. Но искам те, боговете, да погледнат към моя град, към моя свят и да си спомнят, че ние - хората - сме тяхна плът и кръв, техни чеда, техен дъх. И да бъдат за нас истински бащи - строги, но справедливи и любящи. И искам това и от двамата, защото това са боговете на моите родители. Не се чудете. В Сирия, освен мюсюлмани, има и християни. И в семейството ми е така - мама и аз се молим на Аллах, а татко и брат ми са християни. Това за тях е добре. В момента Европа не гледа с добро око на мюсюлманите, особено на мъжете, припознавайки във всекиго от тях потенциален терорист. А на нас ни предстои да отидем точно там, в Европа.

Че както вече стана ясно, ние предполагахме, но Бог реши друго. Не записах гимназия, защото в Дамаск, а и в цяла Сирия, училищата не работят. Не чакаме батко да стане на 18, защото веднага ще го вземат в армията, а в момента това е като да ти издадат смъртна присъда. Само чакаш да ти я изпълнят. Заради войната никой не влиза в музея. А и щъркелите сякаш вече не летят към нас. Не, наистина няма как да останем у дома. Така че пътуване ще има. Но не за удоволствие, а от безизходица. Не за месец, а може би завинаги. Не пътешествие, а бягство.

А бежанецът има нужда от малко неща - здрави обувки и пари. Колкото може повече пари. За нови обувки, когато скъсаш старите; за каналджии, които може да свършат работата си, но може и да те измамят; за храна, вода и лекарства в дългите седмици на номадство, които ти предстоят; за найлон, когато вали; за нови дрехи, когато твоите станат парцали. Пари, за да плащат за душ по бензиностанциите. Или за подкупи по многото граници, през които ще минеш.

Затова разпродаваме всичко. Друг е въпросът, че няма кой да го купи, защото в момента всички разпродават на безценица. Вещи, коли, домове... Цяла Сирия е като един огромен битпазар. Всичко се харчи много евтино. А най-евтин е човешкият живот. Само щастието е дефицитна стока и никак, ама никак не се намира. Татко казва, че в момента тя струва толкова много и липсва в Дамасък, защото предлагането на щастие е много по-малко от търсенето - такива били пазарните принципи, които движели днес света. Не разбирам този свят. За мен най-скъпoto нещо след мама, татко и батко е моят котарак Итко. Той ми е като по-малък брат и аз мислех, че ще го вземем с нас в бягството си към Европа. Но не! Итко остава тук и най-голямата ми грижа е да му намеря дом. Дом, който ще оцелее, в който ще го гледат и обичат. Брат ми каза, че искам твърде много от живота за своя котарак. Каза, че милиони хора искат за себе си това, за което аз моля Бог. А може и да има нещо хубаво в това, че не успяваме да продадем всичко тук. Така ще имаме шанс да се върнем, когато мирът се възстанови. И родителите ми тогава ще бързат към своя дом, батко – към своята приятелка, а аз – към Итко. Да, точно така! Нека бъдем като щърkelите на татко. Те отлитат на север, но не продават своите гнезда. Връщат се в тях всеки септември, пристягат ги и живеят в тях до ранна пролет.

И ние като тях се стягаме за път, дълъг път през „Гърлото на бутилка”* към тези държави, в които щърkelите гнездят и отглеждат своите малки. Стягаме се за път без билет и без крайна цел. Път, очакван някога и така нежелан днес. Път, който предците на днешните европейци са извървели преди петнадесет века.

Мама казва, че някога Великото преселение на народите също е било бягство. Но по-различно, защото варварите бягали от война, носейки война. Аз зная, че днес хората като мен и моето семейство, хората от моя народ не носят война. Наричат ни бежанци, но мисля, че е по-точно да се назовем изгнаници. Бедствие, по-страшно от природна катастрофа, ни прокуди от нашите домове. Ние напускаме Отечествоето не

по своя воля, а от страх и отчаяние. Ние оставяме след себе си скъпи места, мили хора, незаличими спомени. И не знаем какво ще намерим тепърва. Не знаем как ще ни погледнете - с милосърдие или с коравосърдечност, със страх или с ненавист.

Но най-важно е да ни погледнете. Да не извръщате очи от нас. Да не ни подминавате с безразличие. Да ни видите! И да дадете шанс на себе си и на хората като мен да избягаме от страха. Аз вярвам, че тогава пред мен и пред вас ще има не само отворени граници, а и отворени сърца.

* Представителите на европейския бял щъркел извършват ежегодни миграции към Африка и обратно. Птиците се събират на ята, които често достигат до 20 000 индивида. При миграционния поток се образуват събирища от много индивиди, които учениците наричат „гърло на бутилка“. Такива места са Гибралтар и Босфора.

*Ралица Пламенова Жекова,
VIII „в“ клас
ПМГ „Добри П. Чинтулов“ - Сливен*